

7/1966.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting med förslag till landskapslag
om skattelättnader för industrin.

Landstinget antog den 17 december 1965 en landskapslag om skatte-
lätnader för industrin (framst. 45/65, lag- och ekon. utsk. bet. 14/65,
, utsk. bet. 31/65). Republikens President beslöt emellertid den 15
april detta år, att ifrågavarande landstingsbeslut skulle förfalla, vil-
ket meddelades landskapsstyrelsen i ett brev av följande lydelse:

"Till Ålands landskapsstyrelse.

Ålands landsting har den 17 december 1965 fattat beslut om antagande
av landskapslag om skattelättnader för industrin.

Vid föredragning i statsrådet i dag har Jag, efter att hava inford-
rat Högsta domstolens utlåtande i ärendet, över vilket även Ålandsdele-
gationen avgivit yttrande, funnit, att enligt landskapslagen skulle vid
kommunalbeskattningen medgivas skattelättnader för främjande av indust-
ri i landskapet Åland. Landstinget tillkommer förty med stöd av 13 §
3 mom. 3 punkten självstyrelselagen för Åland lagstiftningsbehörighet
i ämnet.

Jämlikt 4 § 3 mom. landskapslagen skulle det ankomma på finansministe-
riet att meddela tillstånd till lyftande av i beslutet avsedda depone-
rade medel och i 4 mom. samma paragraf bestämmes, att Finlands Bank äg-
de erlägga ränta efter tre procent på sagda medel. Dessa stadganden un-
derligga enligt 11 § 2 mom. 16 punkten självstyrelselagen rikets lag-
stiftningsbehörighet. Stadganden av rikslagstiftningsnatur kunna med
stöd av 14 § 4 mom. självstyrelselagen för vinnande av enhetlighet och
överskådlighet upptagas i landskapslag, om de i sak överensstämmer med
motsvarande stadganden i rikets lag. Nämda i landskapslagen finansmini-
steriet och Finlands Bank ålagda uppgifter skulle emellertid ansluta
sig till kommunalbeskattningen även i fråga om sådana kommuner i land-
skapet Åland, vilka enligt lagen den 15 april 1966 om främjande av ut-
vecklingsområdenas ekonomi ej räknas som utvecklingsområden, medan dessa
myndigheter i lagen av samma dag om skattelättnader för industrin inom
utvecklingsområden ålagda motsvarande uppgifter ansluta sig till be-
skattningen endast beträffande sådana kommuner, vilka hänförts till ut-
vecklingsområdena. I anseende härtill måste landstinget anses i berörda
avseende ha överskridit sin lagstiftningsbehörighet.

På grund av det ovan anförda har Jag med stöd av 14 § 2 mom. själv-
styrelselagen för Åland beslutat förordna, att förevarande landskapslag
skall förfalla; vilket Landskapsstyrelsen härmed till kännedom meddelas.

-2-

Isingfors, i statsrådet den 15 april 1966.

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t

Urho Kekkonen

Justitieminister J.O. Söderhjelm".

Önsikten med den senaste höst av landstinget antagna landskapslagar, att vid kommunalbeskattningen i landskapet genomföra samma skattelättnader som i de s.k. u-områdena i riket, varigenom denna landslag skulle komplettera en i riksdagen av landstinget väckt lagmotion beträffande motsvarande skattelättnader vid statsbeskattningen. Den motion ledde emellertid denna gång till lagförslagets förkastan-

Landskapsstyrelsen anser dock fortfarande, att det för främjande av industriell verksamhet i landskapet är nödvändigt att medgiva betydande skattelättnader enligt de riktlinjer, som de ovannämnda lagförslagen innehöll. Även om regeringen i proposition № 136/1965 framhållit, att åtgärderna för främjande av utvecklingsområdenas ekonomi borde i så stor utsträckning som möjligt ordnas på sådant sätt, att de i allmänhet skulle beröra de ekonomiska regioner", har denna princip dock icke iakttagits i förhållande till Åland. Att skilja skärgårdskommunerna från fasta Åland är icke enbart olyckligt i och för sig, utan förtar dessutom verksamheten av det stöd, som genom ifrågavarande lag kunde komma också skärgårdskommunerna till del. Exempelvis skulle en konservindustri på fasta Åland kunna leda till lättnader i sysselsättningsläget för den i skärgården bosatta befolkningen.

Förutsättningarna för industriell verksamhet är otvivelaktigt även för de fastäländska kommunerna synnerligen svaga. Orsaken härtill är bl.a. bristen på råvaror för de flesta branscher, relativt höga priser för elektrisk energi samt svårigheter för avsättning av i landskapet producerade industriprodukter. Därutöver tillkommer transportkostnader och i viss mån, särskilt vintertid, transportsvårigheter.

Statistiska uppgifter över biltäthet, antalet TV-apparater och telefonapparater i landskapet ger enligt landskapsstyrelsens uppfattning en riktig bild av det verkliga sysselsättningsläget på Åland. Prognoser för framtiden visar, att en allt större del av de produktiva årslasserna måste söka sig arbete utom landskapet. För att inte närheten till Stockholmsregionen med sin attraherande arbetsmarknad skall få ett allt större inflytande på de unga årsklasserna, måste industriarbetsplatser i allt större utsträckning kunna erbjudas dem och därför från landskapets sida allt göras för att underlätta tillkomsten av sådana.

utom den föreslagna lagstiftningen kommer landskapsstyrelsen att
 en skrivelse till statsrådet med anhållan om åtgärder, för att
 lapet såsom en enhetlig ekonomisk region i dess helhet skulle hän-
 till utvecklingsområdena, varvid de fastäländska landskommunerna
 placeras i andra zonen. Denna åtgärd liksom den föreslagna lag-
 ningen bör betraktas som ett led i strävandena att åstadkomma nya
 trier i landskapet och att få förnyelse och utbyggnad till stånd
 e få redan existerande företagen.

lligt Republikens Presidents brev är stadgandet i det ovan nämnda
 stingsbeslutets 4 § 3 mom. av sådant innehåll, att landstinget där
 t lagbestämmelser, som enligt 11 § 2 mom. 16 punkten självstyrelse-
 a falla under rikets lagstiftningsbehörighet. Ehuru stadgandet är
 k överensstämmande med motsvarande rikslag, har det icke kunnat in-
 s av den orsaken, att finansministeriet och Finlands Bank där givits
 gifter, som de annars icke skulle ha i de åländska kommuner, som
 höra till utvecklingsområdena, d.v.s. kommunerna på fasta Åland.
 Det torde emellertid icke finnas hinder för, att ifråga om företaga-
 i de fastäländska kommunerna, anförtro dessa uppgifter åt landskaps-
 digheterna. Dessutom torde det icke heller möta något hinder att med
 ma verkan ifråga om kommunalbeskattningen tillåta företag inom dessa
 muner att deponera medel i de av landskapet verksamma penninginrätt-
 garna. Landskapsstyrelsen har därför utarbetat ett nytt förslag, en-
 t vilket i rikslagstiftningen på finansministeriet ankommande upp-
 ter ifråga om depositioner från företag på fasta Åland skulle anför-
 s landskapsstyrelsen och depositioner kunde göras i varje i land-
 pet verksam under offentlig tillsyn stående penninginrättning. Där-
 t skulle ifråga om villkoren för sådana depositioner icke intagas
 on bestämmelse i lagen, utan skulle bankinrättningen och deponenten
 m ramen för gällande bestämmelser därom själva få avtala.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen före-
 ga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

om skattelättnader för industrin.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

För främjande av industrin inom landskapet Åland medgivas skattelätt-
 er vid kommunalbeskattningen i enlighet med vad i denna lag stadgas.

2 §.

Skattskyldig, som under åren 1966-1970 inom landskapet grundar nytt

industriföretag eller utvidgar sitt inom sådant område belägna företag eller ock förnyar dess maskinpark eller anordningar så, att företagets produktionsförmåga eller produktionens förädlingsgrad väsentligt ökas, har rätt att vid beskattningen för det skatteår, under vilket de för ett nya industriföretaget eller för utvidgningen eller förnyelsen anskaffade anläggningstillgångarna togs i bruk, samt för de nio därpå följande skatteåren från sin skattepliktiga inkomst i värdeminskning av de nya anläggningstillgångarna avdraga det belopp han i sin bokföring avskrivit såsom värdeminskning.

Har grundande av i 1 mom. nämnt nytt industriföretag eller utvidgning eller förnyelse av industriföretag skett i Brändö, Föglö, Kumlinge, Kar, Sottunga eller Vårdö kommun, äger skattskyldig rätt att under i denna moment avsedda skatteår, utöver övriga i lagstiftningen beviljade avdrag, från sin skattepliktiga inkomst avdraga varje år ett belopp av tre procent av de i det nya industriföretaget, utvidgningen eller förnyelsen investerade i 1 mom. avsedda anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde.

3 §.

Beskattning enligt prövning må icke tillämpas på inkomst av nytt industriföretag under de skatteår stadgandena i 2 § skola tillämpas.

4 §.

Har skattskyldig, som med stöd av stadgandet i 2 § 1 mom. av denna lag vid beskattningen gjort större avdrag för värdeminskning på anläggningstillgångar, som anskaffats för nytt industriföretag eller för utvidgning eller förnyelse av industriföretag, än han enligt de allmänna stadgandena angående statsbeskattningen varit berättigad till, vid överlåtelse eller förlust av sagda anläggningstillgångar i form av överlåtelsepris eller försäkrings- eller annan sådan ersättning återfått vid beskattningen tidigare godkända värdeminskningar, skola de återvunna värdeminskningarna betraktas såsom skattepliktig inkomst, ifråga om tillgång, som utgör anläggningstillgång dock endast under tio år från det sagda egendom togs i bruk.

Har skattskyldig under skatteåret använt i 1 mom. avsedda återvunna värdeminskningar eller någon del av dem för anskaffning av anläggningstillgångar till industriföretag, som är beläget inom landskapet Åland eller skall anläggas där, eller ock deponerat motsvarande belopp i någon inom landskapet verksam under offentlig tillsyn stående bankinrättning på ett särskilt spärrkonto för framtida anskaffning av sådana anläggningstillgångar, skola de återvunna värdeminskningarna dock icke till den del de använts eller deponerats anses såsom skattepliktig inkomst.

-5-

skattskyldig under skatteåret använt i 1 mom. avsedda återvunna värdeminskningar eller någon del av dem för anskaffning av anläggningstillgångar till industriföretag, som är beläget inom de utvecklingsområdena i landskapet, som avses i lagen den 15 april 1966 om främjande av utvecklingsområdenas ekonomi (FFS 243/66), eller skall anläggas där, och deponerat motsvarande belopp i Finlands Bank på ett särskilt konto för framtida anskaffning av sådana anläggningstillgångar, och de återvunna värdeminskningarna till den del de använts eller deponerats ej heller anses såsom skattepliktig inkomst. Finlands Bank erlägger på i denna bank deponerade medel vid deras löpande en årlig ränta efter 3 procent.

Deponeringen i 2 mom. nämnd bankinrättning eller Finlands Bank verkställas före den dag den skattskyldige enligt beskattningsskyldigheten senast skall inlämna sin skattedeklaration för det år, till vars löpande de återvunna värdeminskningarna borde hänföras. Finlands Bankstyrelsen eller, då fråga är om i Finlands Bank deponerade medel, finansministeriet, må giva tillstånd att lyfta depositionerna, om deponenten företer utredning om, att de medel han önskar lyfta anges för i 2 mom. angivet ändamål. Användas medlen icke på sådant ändamål, må tillstånd att lyfta dem lämnas tidigast ett år från utgången av det skatteår, under vilket i 1 mom. avsedda överlåtelsepris eller värdeuppgångar uppburits, och de lyfta medlen anses såsom skattepliktig inkomst för det år de lyfts. Härvid må den beskattningsbara inkomsten fastställas till högre belopp än de lyftade medlen.

5 §.

Om beloppet av återvunna värdeminskningar, som avses i 4 § 1 mom. i denna lag, utgör en helhet med 2 mom. i sagda paragraf i sin helhet eller till någon del ej ansetts såsom skattepliktig inkomst, skall det anskaffningsvärde som lägges till grund för värdeminskningen på ifrågavarande anläggningstillgång, nedsättas med motsvarande belopp.

6 §.

Såsom i denna lag avsett industriföretag anses företag, vilket i sin verksamhet har verksamhet eller lägenhet, som anskaffats eller hyrts för industriell verksamhet, tillverkar eller förädlar produkter, så ock gruva, torvupptagningsföretag och kraftverk. Anläggningstillgångar avses i denna lag sådana lösa anläggningstillgångar, för vilka vid beskattningen får göras avdrag för värdeförminskning, samt sådan byggnad eller del därav, som användes såsom verkstad eller kraftstation.

7 §.

Örskriftliga föreskrifter angående verkställighet och tillämpning av

-6-

na lag utfärdas genom landskapsförordning.

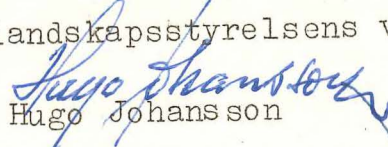
8 §.

Denna lag tillämpas vid de beskattningar, som skola förrättas för
n 1966-1980 och genom densamma upphäves landskapslagen den 13 juli
5 om skattelättnad för industrier vid kommunalbeskattningen (30/65),
vitt sistnämnda lag skulle äga tillämpning på industriföretag, som
ndas, eller utvidgningar och förnyelser, som företagas under åren
66-1974.

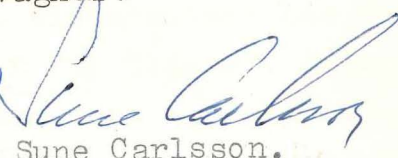
Mariehamn, den 17 november 1966.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson

Lagberedningssekreterare

Sune Carlsson.